

at tillægge ham Handlinger, der vilde gøre ham uværdig til eller nedsætte ham i Medborgeres Agtelse, straffes med Fængsel. Samme Straf er anvendelig paa den, som med Ukvemsord, Skældord eller anden upassende Adfærd forhaaner en Undermand.“ — § 140: „Den foresatte, der ved Trusel om skadelige Følger eller ved andre uberettigede Midler søger at afholde undergivne fra at fremsætte eller forfølge Besværinger, eller som undertrykker eller søger at undertrykke en til ham tjenstlig afgiven Besværing, som han var forpligtet til at undersøge eller fremme, straffes med Fængsel eller i Gentagelsestilfælde efter Omstændighederne med Embeds eller Bestillings Fortabelse.“

Der findes saaledes en Række af Regler, men der gør sig jo her det Forhold gældende, som den ærede Ordfører for Forespørgerne pegede paa, idet han sagde, at der kunde ikke være Tvivl om, at i den almindelige Bevidsthed, i alt Fald i vide Kredse af Befolkningen, saa man med Mistillid paa selve den dømmende Myndighed, fordi man mente, at her dømte Kammerater Kammerater. Jeg er ganske af den Opfattelse, at Hovedvanskeligheden paa dette Omraade er den, at vi arbejder med en forældet Retsplejeordning og en forældet Straffelov for de militære Omraaders Vedkommende. Jeg skal ikke gøre mig til Dommer over, hvorvidt Krigsretter tager fejl i deres Domme hyppigere eller sjældnere end andre Domstole, men det er givet, at de har et Særpræg. Det er Særdomstole med et vist Standspræg, hvilket ellers er forladt paa næsten alle andre Omraader af vor Retspleje. Dette er en Grundfejl, som er afgørende for hele Systemet og for Systemets Virkninger.

Nu kan det ikke siges, at man ikke i den nyere Tid har haft Lejlighed til fra Rigsdagens og Regeringens Side at beskæftige sig hermed. Der er i 1908 gennemført Ændringer i den militære Retsplejeordning, Ændringer, som paa adskillige Punkter betyder Forbedringer af denne. Navnlig er der i 1908 oprettet en Overkigsret, hvor 3 høje Dommere sammen med 3 militære og Generalauditøren er den endeligt afgørende Myndighed i Militærsager. Og med Hensyn til Anvendelsen af Straf uden Dom er Bestemmelserne saaa nye som fra Aaret 1912, udstedte af det daværende Ministerium. Men det er ganske givet, at den gennemgribende, principmæssige Forandring, som maa til her, har ikke fundet Sted ved Ordningen af 1908 eller andre tilsvarende Bestemmelser.

Der er efter Initiativ af det foregaaende Ministerium udarbejdet Forslag med Hensyn til Strafferetten af en Kommission og med Hensyn til Retsplejen af Generalauditøren. Om begge disse Forslag gælder det efter min Opfattelse, at heller ikke disse bringer en tilstrækkelig gennemgribende Ændring af den bestaaende Ordning. Der er nu nedsat et Udvalg, bestaaende dels af Repræsentanter for de retskyndige og Militæretaten, dels af Repræsentanter for Rigsdagen gennem Talsmænd for dens forskellige Anskuelser og Retninger. Jeg haaber, at de Forhandlinger, som saaledes finder Sted, maa føre til en Forstaaelse, saa at vi, selv under de nuværende særegne Forhold med Hensyn til Behandlingen af alle disse Spørgsmaal overfor Rigsdagen, vil være i Stand til at opnaa et Resultat. Og jeg ønsker at tilføje, at jeg er overbevist om Nødvendigheden af, at Grundlaget for den nye Ordning bliver et saadant, at Militærdomstolenes Særpræg forsvinder, at Retsplejen mister den Karakter, som den fra gammel Tid har indenfor Hær og Flaade, og at man behandler Sager, som forekommer i Fredstid, vel at mærke, — under Krigsforhold vil alle Dage gælde helt andre Vilkaar —, at man behandler Sager vedrørende militære Personer, ikke blot af almindelig Karakter, men ogsaa militære Sager; ved de samme Domstole, som i det hele taget bedømmer Retsspørgsmaal her i Landet. Jeg anser dette for den til Grund liggende Løsning og den Maade, hvorpaa man først og fremmest vil kunne virke til at tilvejebringe tilfredsstillende Forhold, og jeg anser det: at tilvejebringe en Ordning, der i de Sager, som er virkelige Retssager — ikke i de mindre Disciplinærsager —, fjerner det Særpræg, den Særstilling, Militæretaten her har, og stiller dem Side om Side med andre Sager, for at være en betydningsfuld Opgave at løse for den nuværende Regering og den nuværende Rigsdag.

Hermed sluttede Forespørgselen.

Formanden: Der er ikke mere paa Dagsordenen.

Næste Møde holdes i Morgen Kl. 1 med følgende Dagsorden:

1) *Fortsættelse af anden Behandling af:*

Forslag til Lov om Fastsættelse af Husleje.